

Koňské poprvé

Každý děláme chyby, a to i v práci s koňmi. Někdy nám je prominou, někdy nás ten přešlap může bolet, ale nejvíce bolestivé chyby jsou ty, jichž se dopustíme ve výcviku mladého koně.

Spousta lidí si přeje vychovat si svého koně od hříběte – k obrazu svému. Dostanete-li se vám však do rukou mladý kůň, nemusí mít vše vždy idylický průběh tak, jak jste si naplánovali. Pokud s výcvikem mladého koně nemáte zkušenosti, může se lehkost stát, že natropíte více škody než užítku. Mnoho majitelů hříbat se ohání tím, že chtěli dosud nezkaženého a lidmi nespáleného koně. Mají pravdu – v tomto věku většinou (ale zdaleka ne vždy) bývají koně ještě „člověkem nedotčení“, avšak do stavu „zkažený kůň“ může scházet jen krůček. Mladý kůň, který v lepším případě vyrůstal kdesi na pastvinách, bývá z nových věcí nervózní a není lehkým úkolem získat si jeho důvěru. O to snazší je ji ztratit a nevhodným výcvikem koně poznamenat na celý život.

Od domestikace až k obsedání

„Domestikace koní se datuje již od dob okolo 4000 let př. n. l., neví se, zda k tomu došlo nejdříve v Asii, východní nebo západní Evropě. Předpokládá se, že na koni se začalo jezdit po roce 3000 př. n. l. v různých oblastech Asie a Evropy, 1500 let př. n. l. už bylo ježdění hodně rozšířené. Využití koně jako tažného zvířete v dvoukolovém vozu začalo asi 2000 let př. n. l. ve starém Orientu. Objevení možnosti využívat koně k tahu, nošení nákladu a ježdění byl důležitý pokrok v historii lidstva.“ Tato slova najdete v prvním českém vydání knihy Kůň od A do Z od Gerharda Kapitzkeho (Nakladatelství Brázda, 2008). O tom, jak proběhlo úplně první obsedání, už dostupné prameny nepíší. My vám však umožníme pohled na to, jak se obsedá dnes.

Pojďme si tedy společně povídat o obsedání koní. Nejdříve jsme se pro vás pokusili se Zdeňkem Hruškou sestavit zjednodušený obsedací „manuál“, abyste si udělali před-

Postupujeme-li při obsedání mladých koní se zdravým rozumem, nemusí k takto konfliktním situacím vůbec docházet.

stavu o tom, jak to přibližně v praxi vypadá. Všechno je ovšem nutné brát s nadhledem, jedná se totiž pouze o jakousi osnovu a nečekejte, že ve skutečnosti bude výcvik mladého koně probíhat vždy takto snadno. Základ doplníme zajímavým rozhovorem s Honzou Bláhou, ten se s vámi podělí o své zkušenosti jak s běžným obsedáním, tak s prací s problematickými koňmi. Krátce se zastavíme také u obsedání westernových a dostihových koní, ale to už na vás bude z další stránky koukat článek od MVDr. Kristíny Žuffové z Kliniky chorob koní v Brně. Vysvětlí vám, jaké následky může mít příliš

brzké zatěžování mladých koní. Na závěr ještě s Ing. Jitkou Bartošovou nahlédneme do koňské duše a prozradíme si, jak takové obsedání vnímá samotný kůň.

O tom, jak je to skutečně správně, si už musíte udělat názor sami. My doufáme, že jsme vám pro hledání správné cesty poskytli alespoň základní informace. Nezapomeňte však, že stejně jako sto knih o skokovém ježdění z vás neudělá olympijského vítěze, ani perfektní znalost teorie o obsedání nenahradí vlastní zkušenost. ■

Pavλίna Paroulková
Foto Christiane Slawik